

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

Пловдив 4000; бул. «Менделеев» № 12; тел. +359/32/654 300

Факс +359/32/633 157; www.au-plovdiv.bg

Факултет ИКОНОМИКА

Утвърждавам:

Декан:

(Доц. д-р Димо Атанасов)

ИНДИВИДУАЛЕН УЧЕБЕН ПЛАН

на Росен Пламенов Иванов.

Заповед РД-26-60/08.12.2021

Област на висшето образование	3.0. Социални, стопански и правни науки
Професионално направление	3.8. Икономика
Научна специалност	Икономика и управление (селско стопанство)
Форма на обучение	Редовна
Продължителност на обучение	3 години
Тема на дисертационния труд	УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО
Научен ръководител	Доц. д-р Димо Атанасов Доц. д-р Велика Кунева
Обсъден и приет на КС	Протокол № 227/01.02.2022 г.
Утвърден на заседание на ФС	Протокол № 203/04.02.2022 г.

ОБЩ УЧЕБЕН ПЛАН

А. Учебна и преподавателска работа на докторанта		
ПЪРВА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Участие в обучителни курсове		
Обучителен курс „Методика на научните изследвания“	Март – Юли, 2022	5
Обучителен курс „Статистическа обработка на експериментални данни“	Октомври – Декември, 2022	5
Сума за I година		10
ВТОРА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Изпит по специалността	Януари – Декември, 2023	20
Сума за II година		20
ТРЕТА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Извеждане на упражнения с студенти	Февруари – Юли, 2024	5
Сума за III година		5
Общо Раздел А		35

Б. Научно-изследователска работа на докторанта

Анотация:

Селското стопанство е стратегически важен отрасъл за България. Векове наред то обезпечавя продоволствената сигурност на страната, създава доходи, осигурява заетост. Устойчивото развитие на селското стопанство се възприема като първостепенна задача и основна целева функция на всяко съвременно общество. Постигането на икономическа ефективност, екологична съвместимост и социална отговорност обаче се обуславя от многобройни, динамични и сложно преплетени фактори. Селското стопанство непрекъснато търси решение на сложната задачата как да произвежда все повече храни и суровини съобразно нарастващите нужди на глобалното население, но от все по-малко природни ресурси. Уравнението се усложнява и от промените в климата, замърсяването на екосистемите, оскъпяването на енергийните носители, глобализацията, промените в аграрните политики и др. Нестабилността на пазарите, както за готова продукция, така и за входящи ресурси прави производствените системи в селското стопанство недостатъчно устойчиви и ефективни. Рисковете, които съпътстват аграрното производство стават все по-големи и по-сложни. В този контекст, земеделските стопани освен да произвеждат, трябва да влагат енергия, усилия и време в следене, проучване и анализ на заобикалящите ги тенденции. Съвременните фермери трябва да са про-активни, да са гъвкави и адаптивни, не само за да оцеляват, но и да се развиват. Трябва да са иновативни и да търсят управленски и технологични решения, с

които да редуцират съпътстващите ги рискове.

Целта на дисертационното изследване е да се дефинират и представят основните рискове, съпътстващи аграрните производствени системи, да се анализира техният произход, обхват и магнитут и въз основа на теорията и добрите световни практики да се адаптират конкретни решения и модели за управлението им с оглед постигане на цялостна устойчивост на българското селско стопанство.

Управлението на риска се базира на комплексни анализи на вътрешната и външната среда. Земеделието традиционно е по-рисков отрасъл, защото е силно зависимо от биологични, климатични, екологични, технологични, пазарни, социални и институционални фактори. Интервенционните мерки, с които правителствата се опитват да помагат на фермите, понякога имат ниска ефективност, а понякога дори и негативен ефект. Нови предизвикателства пред българското земеделие са и амбициозните цели на „Европейската зелена сделка“, за намаляване употребата на пестициди, торове, препарати и драстично увеличаване делът на биологичното производство. Всичко това в условията и на глобална COVID пандемия, енергийна криза, нарушени логистични вериги и др. създава сериозни предизвикателства пред бъдещето на българското земеделие.

Търсенето на иновативни концепции за управление на риска в селското стопанство ще се базира на интердисциплинарните връзки между аграрните и икономическите науки, натрупания опит, богатите традиции на производство в България, напредналата наука, новите технологии и др., пречупени през призмата на съвременните европейски политики и инструменти.

Етапи при разработването на дисертацията:

- Проучване особеностите на селското стопанство и дефиниране на основните рискове пред неговата устойчивост;
- Задълбочен анализ на литературата в областта на управлението на риска;
- Адаптиране на методологичен инструментариум за изследване на риска в селското стопанство, за измерването му и за анализ на неговия произход и въздействие;
- Изработване на методика за провеждане на изследването, за събиране на информация. Избор на показатели за анализ и оценка;
- Анкетиране и интервюиране на заинтересованите страни;
- Групиране, структуриране и обработка на информацията;
- Анализ на показателите. Оценка състоянието на селското стопанство и на рисковете, влияещи върху неговата устойчивост.
- Адаптиране на инструменти и на иновативни модели за управление на риска;
- Изводи и заключения от изследването.
- Използвани литературни и статистически източници.

Разпределение на дейностите / Методичен план

ПЪРВА ГОДИНА

Дейност	Период	Кредити
Проучване на концепциите за управление на риска. Запознаване с особеностите на селското стопанство. Дефиниране на рисковете, въздействащи върху аграрните производствени системи.	Февруари – Юли, 2022	5

Изследване на методическите възможности за изследване и анализ на риска в селското стопанство.	Август -- Декември, 2022	5
Отчет за работата на докторанта	Декември, 2022	10
Сума за I година		20
ВТОРА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Адаптиране на методика за изследване, оценка и анализ на риска в българското селското стопанство. Избор на изследователски подходи и аналитичен инструментариум. Обосноваване на показатели за оценка на рисковете.	Януари – Юни, 2023	5
Апробиране на методиката. Събиране и анализ на информация. Изчисления. Корекции.	Юни – Юли, 2023	5
Организиране и провеждане на емпиричното изследване. Събиране, обработка и анализ на информацията.	Юли – Декември, 2023	5
Участие в научен форум (1)	Януари -- Декември, 2023	5
Научна публикация по темата на дисертацията	Януари -- Декември, 2023	10
Отчет за работата на докторанта	Декември, 2023	10
Сума за II година		40
ТРЕТА ГОДИНА		
Дейност	Период	Кредити
Събиране и синтез на допълнителна информация. Обработка и анализ на информацията. Дефиниране на основните рискове в селското стопанство.	Януари – Март, 2024	5
Адаптиране на инструменти и извеждане на иновативни модели за управление на риска. Изводи и препоръки.	Март – Юни, 2024	5
Участие в научен форум (2)	Януари – Юли, 2024	5
Научни публикации по темата на дисертацията	Януари – Юли, 2024	20
Разработване на автореферат и представяне на завършен дисертационен труд пред катедра „Икономика“. Положителна оценка от „Вътрешна защита“.	Септември, 2024 г.	50
Сума за III година		85
Общо Раздел Б		145
Общо за курса		180

Научен ръководител:
(Доц. д-р Д. Атанасов)

Научен ръководител:
(Доц. д-р В. Кунева)

Докторант:
(Росен Иванов)